

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет механізації
сільського господарства

Кафедра ЕМТП та ТС

Затверджена навчально-методичною
комісією Вінницького національного
аграрного університету
протокол № 7 від 29.04.2015 року

Основи технічної творчості та патентознавства

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни для підготовки магістрів
за спеціальністю – 8.10010203 "Механізація сільського господарства"
(галузь знань - 1001 "Техніка та енергетика аграрного виробництва")

Вінниця 2015

Програму підготували: кандидат технічних наук, професор, завідувач кафедри “Експлуатація машинно-тракторного парку та технічного сервісу” Л.П. Середа, асистент кафедри “Експлуатація машинно-тракторного парку та технічного сервісу” О.В. Холодюк (Вінницький національний аграрний університет).

Рецензенти:

Паламарчук І.П. – доктор технічних наук, професор завідувач кафедри "Процесів та обладнання переробних і харчових виробництв ім. проф. П.С. Берника" Вінницького національного аграрного університету;

Грушецький С. М. – кандидат технічних наук, доцент кафедри ”Машиновикористання в АПК”, Подільського державного аграрного університету.

Розглянуто на засіданні навчально-методичної комісії факультету механізації сільського господарства (протокол № 9 від 28 квітня 2015 року).

Затверджена на засіданні навчально-методичної комісії Вінницького національного аграрного університету (протокол № 7 від 29 квітня 2015 року)

Для студентів факультету механізації сільського господарства (із спеціальності – 8.10010203 "Механізація сільського господарства") стаціонарного, заочного і дистанційного навчання.

© Середа Л.П., Холодюк О.В., 2015 р.

СТРУКТУРА ТА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи технічної творчості та патентознавства

Галузь знань	- 1001 – Техніка та енергетика аграрного виробництва
Спеціальність	- 8.10010203 – Механізація сільського господарства
Освітньо-кваліфікаційний рівень	- магістр
Нормативна чи вибіркова	- вибіркова
Семестр	- 2
Кількість кредитів ECTS	- 3
Змістових модулів (розділів, блоків)	- 2
Загальна кількість годин	- 108
Види навчальної діяльності та види навчальних занять і обсяг їх годин:	
<i>Лекції</i>	- 14 год
<i>Практичні</i>	- 14 год
<i>Лабораторні</i>	-
<i>Самостійна робота</i>	- 80 год
Форма підсумкового контролю	- залік.

ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна "Основи технічної творчості та патентознавства" є складовою підготовки магістрів факультету механізації сільського господарства напряму підготовки 8.10010203 - "Механізація сільського господарства".

Програму навчальної дисципліни " Основи технічної творчості та патентознавства" оформлено згідно освітньо-кваліфікаційної характеристики підготовки магістрів галузі знань 1001 – "Техніка та енергетика аграрного виробництва".

Вивчення курсу базується на знаннях загальноосвітніх дисциплін та є продовженням курсів "Сільськогосподарські машини", "Експлуатація техніки та обладнання в рослинництві", "Система машина-поле", "Трактори та автомобілі", "Проектування технологічних систем рослинництва", "Конкурентоспроможність технологій та машин".

Необхідність створення принципово нових технологій і машин, перехід виробництва аграрної продукції на високі технології, входження держави в систему країн з ринковими відносинами вимагають знань з питань правової охорони і використання інтелектуальної власності, в тому числі, промислової власності.

Винахідницька і патентно-ліцензійна робота є невід'ємною частиною діяльності інженерно-технічних і наукових працівників в усіх сферах народного господарства.

Мета навчальної дисципліни – формування і розвиток творчого мислення, знань, індивідуальних здібностей і практичних умінь у розробці об'єктів технічної творчості, набуття знань у винахідницькій і патентно-ліцензійній діяльності, навичок в роботі з нормативно-правовими актами, патентною інформацією, в оформленні заявок на одержання патентів, "ноу-хау", ліцензійних угод.

Вивчення курсу "Основи технічної творчості та патентознавства" передбачає виконання таких **завдань**:

- вивчення основних напрямів розвитку технічних систем і можливостей формування творчих здібностей особистості;
- оволодіння прийомами та методами організації розвитку творчої діяльності;
- формування умінь у пошуках рішення технічних і винахідницьких завдань творчими та раціональними методами;
- орієнтуватися в патентній інформації і документації;
- засвоїти теоретичні основи правового регулювання відносин, що складаються у зв'язку з створенням, використанням і охороною результатів творчої діяльності людини;
- засвоїти теоретичні основи інтелектуальної і промислової власності в аграрному виробництві;
- досліджувати і правильно формувати ознаки новизни в розроблюваних об'єктах, допомагати в створенні нових технологічних процесів;
- засвоїти навички оформлення заявки на винахід (корисну модель) згідно встановлених вимог.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- закономірності розвитку технічних систем і творчого мислення, сучасні методи пошуку нових технічних та технологічних рішень;
- основні положення стратегії і тактики рішення творчих завдань різного рівня складності із застосуванням конкретних методів рішення;
- основні програмні продукти й інформаційні системи підтримки пошукової та винахідницької діяльності інженерів-механіків агропромислового виробництва;
- можливості використання і впровадження результатів творчої інноваційної діяльності при удосконаленні засобів механізації технологічних процесів;
- значення патентоспроможності об'єктів промислової власності;

- права і обов'язки суб'єктів промислової власності, що впливають з охоронних документів.

уміти:

- розробляти, створювати, конструювати об'єкти технічних систем із урахуванням економічних умов та використання доступних ресурсів;
- визначати й усувати технічні та фізичні суперечності під час вирішення творчих і винахідницьких завдань;
- використовувати методи інженерної творчості для вирішення технічних і виробничих завдань;
- використовувати інформаційні системи та програмне забезпечення для створення нових технічних завдань;
- визначати, що відноситься до об'єктів промислової власності;
- працювати з джерелами захисту права промислової власності України;
- застосовувати отримані теоретичні знання на практиці.

володіти:

- методикою оформлення матеріалів заявки на винахід чи корисну модель;
- методикою оформлення прав інтелектуальної власності на об'єкти промислової власності.

Програма дисципліни реалізується шляхом викладання теоретичного матеріалу та проведення практичних занять у начальному закладі.

Базовим навчальним планом на вивчення дисципліни відведено 108 год, у тому числі 28 год аудиторних занять.

Орієнтовна структура змісту навчальної дисципліни
Основи технічної творчості та патентознавства

№ залікового кредиту	Назва змістового модуля (назва теми)	Види робіт навчальної дисципліни	Загальна кількість заходів / годин	Кількість балів за кожний вид діяльності
Поточний контроль	Змістовний модуль I (36 год/1,0 кр.) Місце технічної творчості в сучасній діяльності інженерів-механіків у сфері агропромислового виробництва			
	ЗМ ₁ Предмет, мета і завдання дисципліни. Технічна творчість та її особливості	Лекції	1/2	0,5
		Практичні	1/2	0,5
		Поточний контроль	1/-	4
		Самостійна робота с-тів	4/8	-
		Всього ЗМ 1	7/12 год	5
	ЗМ ₂ Психологічна активізація творчості. Методи пошуку нових творчих рішень	Лекції	2/4	1
		Практичні	2/4	1
		Поточний контроль	2/-	8
		Самостійна робота с-тів	8/16	-
		Реферат	1/-	5
		Оформлення заявки, ч. 1	1/-	9
		Всього ЗМ 2	16/24 год	24
	Всього за змістовний модуль I			35
	Змістовний модуль II (72 год/2,0)Промислова власність. Основи винахідницької діяльності			
	ЗМ ₃ Промислова власність. Порядок оформлення та подання заявки на винахід	Лекції	2/4	1
		Практичні	2/4	1
		Поточний контроль	2/-	8
		Самостійна робота с-тів	14/28	-
		Всього ЗМ 3	20/36год	10
	ЗМ ₄ Правова охорона об'єктів промислової власності та її міжнародна охорона	Лекції	2/4	1
		Практичні	2/4	1
		Поточний контроль	2/-	8
		Самостійна робота с-тів	14/28	-
		Оформлення заявки, ч.2	1/-	9
		Всього ЗМ 4	20/36 год	19
Всього за змістовний модуль II			35	
Наукова робота та поглиблене вивчення дисципліни	Публікації		-	
	Участь у конференціях			
	Участь в олімпіадах, інше			
	Участь в інших конкурсах, отримання грантів			
	Розробка макетів, стендів, плакатів, слайдів та інше			
Всього за поточний контроль			70	
Всього:	Залік	1/-	30	
	Всього заліковий кредит	63/108 год	100 б	

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Вступ

Предмет навчальної дисципліни "Основи технічної творчості та патентознавства". Мета та задачі курсу. Соціально-економічний прогрес суспільства. Творча і винахідницька діяльність людини. Інтелектуальна творчість. Види діяльності творчості. Науково-технічні досягнення людства.

Рекомендована навчально-методична література.

Змістовий модуль 1. Місце технічної творчості в сучасній діяльності інженерів-механіків у сфері агропромислового виробництва

1.1. Предмет, мета і завдання дисципліни. Технічна творчість та її особливості.

Коротко про наукову і технічну творчість. Зв'язок наукової і технічної творчості. Ознаки та види наукової і технічної творчості. Структура технічної творчості як процесу створення конкурентоздатної техніки і технологій. Технічна творчість, як форма втілювання наукових ідей в технічні рішення. Підходи до пошуку нових технічних рішень. Рівні творчої діяльності.

1.2. Психологічна активізація творчості.

Психологічні особливості технічної творчості. Логічне та інтуїтивно-практичне мислення. Утворення проблемної ситуації. Гнучкість мислення і бокове мислення. Психологічна інерція і форми її прояву. Методи боротьби із психологічною інерцією. Психологічні прийоми активізації творчості. Уява та фантазія. Інверсія. Аналогія. Емпатія.

1.3. Методи пошуку нових творчих рішень.

Методи активізації творчості. Евристика та її сутність. Метод контрольних запитань. Мозковий штурм. Передумови використання методу мозкового штурму.

Метод синектики. Морфологічний аналіз. Історія створення морфологічного аналізу. Принцип побудови морфологічної матриці.

Асоціативні методи пошуку нових технічних рішень.

Змістовий модуль 2. Промислова власність.

Основи винахідницької діяльності

2.1. Промислова власність. Патентна інформація та документація.

Поняття промислової власності. Паризька конвенція про охорону промислової власності. Основні джерела законодавства України про охорону промислової власності. Право промислової власності в об'єктивному і суб'єктивному розумінні. Об'єкти промислової власності. Винахід. Корисна модель. Об'єкти винаходу (корисної моделі): продукт, процес а також нове застосування відомого продукту чи процесу. Об'єкти, що не можуть одержати правову охорону. Умови надання правової охорони й винаходу (корисній моделі). Умови патентоздатності винаходу. Патент. Патентна форма охорони об'єктів промислової власності. Строк дії патенту на винахід чи корисну модель, секретний винахід. Суб'єкти права на винаходи і корисні моделі.

Система органів управління в сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні. Державний департамент ІВ. Державне підприємство "Український інститут промислової власності" (Укрпатент). Державне підприємство "Українське агентство з авторських і суміжних прав". Інститут інтелектуальної власності і права.

Загальні відомості про патентну інформацію та документацію. Патентні класифікації. Міжнародні класифікації об'єктів промислової власності. Міжнародна патентна класифікація (МПК). Редакції МПК. Структура класифікаційного індексу. Основні елементи довідково-пошукового апарату (ДПА) до МПК. Джерела патентної інформації. Первинні та вторинні джерела патентної інформації. Цифрові коди для ідентифікації даних (ІНІД). Загальні відомості про патентні дослідження. Мета патентних досліджень. Види патентного пошуку. Оформлення звіту про патентні дослідження.

2.2. Право на одержання патенту. Порядок оформлення та подання заявки на винахід.

Право на одержання патенту, право авторства. Подача заявки на винахід (корисну модель). Право авторства. Оформлення прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Порядок оформлення та подання заявки на винахід (корисну модель). Вимога єдності винаходу. Загальні вимоги до змісту документів заявки. Склад заявки. Заява про видачу патенту на винахід (корисну модель). Опис винаходу (корисної моделі) та вимоги до нього. Галузь техніки, до якої належить винахід (корисна модель). Рівень техніки. Суть винаходу (корисної моделі). Відомості, які підтверджують можливість здійснення винаходу. Формула винаходу (корисної моделі) і вимоги до неї. Структура формули винаходу. Вимоги до ілюстративних матеріалів. Реферат та вимоги до нього. Документи, що додаються до заявки. Права та обов'язки, що випливають з патенту. Припинення дії патенту та визнання його недійсним. Захист прав власника патенту.

2.3. Правова охорона промислових зразків. Охорона прав на знаки для товарів і послуг.

Промисловий зразок. Умови набуття правової охорони промислового зразка. Об'єкти промислового зразка. Умова патентоспроможності промислового зразка. Об'єкти, що не можуть одержати правову охорону. Права власника патенту України на промисловий зразок. Порядок одержання патенту на промисловий зразок. Вміст заявки на видачу патенту на промисловий зразок. Проведення експертизи заявки та видача патенту. Патентування промислового зразка в іноземних державах. Державне мито і збори.

Знаки для товарів і послуг. Функції товарного знака. Об'єкти товарного знака. Позначення, що не можуть одержати правову охорону. Документ, що засвідчує право власності на знак для товарів і послуг. Обсяг правової охорони. Правила складання, подання та розгляду заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг. Експертиза заявки на знак. Права і обов'язки, що

впливають із свідоцтва на знак. Захист прав на знаки для товарів і послуг. Використання знака.

2.4. Оформлення "ноу-хау" і раціоналізаторських пропозицій. Захист прав промислової власності та її міжнародна охорона.

Основні положення по "ноу-хау". Оформлення опису "ноу-хау". Реєстрація опису "ноу-хау", опціон. Раціоналізаторські пропозиції, умови її подачі та оформлення.

Паризька конвенція з охорони промислової власності. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Договір про патентну кооперацію (РСТ). Євразійська патентна конвенція (ЄАПК). Регіональні міжнародні організації з питань охорони інтелектуальної власності.

Захист права інтелектуальної власності. Загальні положення.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕМ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

1. Науково-технічна революція та масова технічна творчість.
2. Психологічні особливості технічної творчості.
3. Інтенсивні методи пошуку нових творчих рішень.
4. Промислова власність як частина інтелектуальної власності. Об'єкти промислової власності.
5. Патентні дослідження і патентний пошук. Оформлення заявки на винахід чи корисну модель.
6. Промислові зразки. Знаки для товарів і послуг.
7. Основні положення по "ноу-хау". Раціоналізаторські пропозиції.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕМ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Студенти мають регулярно опрацьовувати теоретичні питання, передбачені робочою програмою. Для повного засвоєння матеріалу дисципліни необхідним елементом є його самостійне опанування студентами, зокрема, й

додаткових теоретичних питань, які не розглядаються на лекціях. Опрацювання теоретичних питань, зазначених у таблиці, є обов'язковим видом самостійної роботи студента. Утруднення, що виникають під час самостійного розгляду теоретичних питань, розв'язуються під час індивідуально-консультативних занять, які проводить лектор. Графік індивідуально-консультативних занять складається та доводиться до студентів на початку кожного семестру. Контроль за опрацюванням теоретичних питань, що виносяться на самостійний розгляд, здійснюється шляхом включення цих питань до завдань з модульних контрольних робіт, екзаменацій-них білетів, тестування.

Перелік тем для самостійного вивчення

№ Лекції	Теми для самостійного вивчення	Кількість годин
1	Технічна творчість та її особливості. Технічна творчість, як форма втілювання наукових ідей в технічні рішення. Науково-технічна діяльність.	8
2	Психологічна активізація творчості. Активізація розумової діяльності.	8
3	Методи пошуку нових творчих рішень. Метод фокальних об'єктів. Метод гірлянд раптовостей та асоціацій.	8
4	Промислова власність. Патентна інформація та документація. Паризька конвенція про охорону промислової власності. Законодавство України про ІВ. Система органів управління в сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні. Інститут інтелектуальної власності і права. Основні елементи довідково-пошукового апарату (ДПА) до МПК. Види патентного пошуку. Оформлення звіту про патентні дослідження.	14
5	Право на одержання патенту. Порядок оформлення та подання заявки на винахід. Порядок оформлення та подання заявки на винахід (корисну модель). Формула винаходу (корисної моделі) і вимоги до неї. Права та обов'язки, що впливають з патенту. Припинення дії патенту та визнання його недійсним. Захист прав власника патенту.	14
6	Правова охорона промислових зразків. Охорона прав на знаки для товарів і послуг. Проведення експертизи заявки та видача патенту. Патентування промислового зразка в іноземних державах.	14

	Державне мито і збори. Правила складання, подання та розгляду заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг. Експертиза заявки на знак. Права і обов'язки, що впливають із свідоцтва на знак. Захист прав на знаки для товарів і послуг. Використання знака.	
7	Оформлення "ноу-хау" і раціоналізаторських пропозицій. Захист прав промислової власності та її міжнародна охорона. Регіональні міжнародні організації з питань охорони інтелектуальної власності. Захист права інтелектуальної власності. Загальні положення.	14
	Всього	80

УСНИЙ ВИКЛАД МАТЕРІАЛУ ТА ПЕРЕЛІК ТЕМ РЕФЕРАТИВ

Після написання реферату студент повинен докласти його зміст на практичному занятті. Автор роботи протягом десяти хвилин має викласти основні положення розділів та підрозділів свого дослідження, обґрунтувати наукову і практичну значимість обраної теми, сформулювати пропозиції чи рекомендації. Після виступу, при необхідності, відповісти на запитання викладача та інших учасників практичного заняття.

За результатами обговорення написаного і докладеного реферату студенту виставляється відповідна кількість балів, які враховуються при виставленні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

Тему реферату студент вибирає на власний розсуд чи за призначенням викладача.

Перелік тем рефератів.

1. Наукове розуміння творчості - крок до реформи інтелектуального права.
2. Науково-технічна творчість як модус людського буття.
3. Наукова творчість як діяльність.
4. Науково-технічна революція (НТР) і її роль в економічному прогресі.
5. Науково-технічний прогрес, його загальні та пріоритетні напрями.
6. Методи пошуку нових ідей і рішень.
7. Методи творчого пошуку альтернативних варіантів рішень.
8. Методи активізації пошуку нових технічних ідей.

9. Коротка історія винахідництва.
10. Винахідницька робота та її особливості.
11. Захист інтелектуального потенціалу – стратегія розвитку України.
12. Інтелектуальний капітал як базова характеристика вартості бізнесу.
13. Інтелектуальний капітал як головна продуктивна сила суспільства.
14. Ефективне використання інтелектуального потенціалу нації – шлях до економічного зростання держави.
15. Як перетворити інтелектуальну власність у гроші?
16. Система органів управління в сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні.
17. Захист від недобросовісної конкуренції.
18. Експертиза заявки.
19. Правила подання заявки щодо міжнародної реєстрації в Україні.
20. Іноземне патентування винаходів та корисних моделей.
21. Особливості подання міжнародної заявки.
22. Правова охорона знака в Україні.
23. Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності.
24. Передача прав на об'єкти авторського права та суміжних прав.
25. Особливості захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні.
26. Еволюція авторського права і суміжних прав.
27. Охорона авторського права у Сполучених Штатах Америки.
28. Міжнародні угоди щодо захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності.
29. Угода TRIPS.
30. Оподаткування операцій з нематеріальними активами.
31. Інтелектуальна власність при управлінні інноваційним проектом.
32. Оцінка прав інтелектуальної власності.
33. Порядок оцінки інтелектуальної власності та оформлення звіту про оцінку.

34. Виникнення, розвиток та значення торгівлі ліцензіями.
35. Характерні особливості та тенденції розвитку сучасного ринку ліцензій.
36. Ліцензія як правова форма розпорядження правами інтелектуальної власності.
37. Права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок як об'єкт спадкування.
38. Сучасний погляд на проблему визначення патентноздатних об'єктів в Україні.
39. Незаконне використання патенту - привід для патентного рейдерства.
40. Патентно-інформаційний пошук як гарант успішності науково-дослідних робіт.
41. Правова охорона нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності.
42. Передача прав на об'єкти промислової власності.
43. Захист прав на об'єкти промислової власності.
44. Поняття промислового зразка в Україні та ЄС.
45. Особливості процедури реєстрації промислових зразків відповідно до законодавства ЄС та України.
46. Промисловий зразок як об'єкт інтелектуальної власності: питання правового врегулювання.
47. Суспільне надбання в знаках для товарів і послуг.
48. Права інтелектуальної власності на komponування інтегральної мікросхеми.
49. Тренд в стимулюванні раціоналізаторства.
50. Правова охорона сортів рослин.
51. Права інтелектуальної власності на селекційні досягнення.
52. Особливості охорони рослини як об'єкта права промислової власності.
53. Набуття державної охорони і захисту прав на об'ємні промислові зразки.

54. Охорона дизайну модельного ряду на прикладі автомобілів HYUNDAI.
55. Особливості співвідношення правової охорони промислових зразків і торговельних марок.
56. Права інтелектуальної власності на комерційну таємницю.
57. Права інтелектуальної власності на географічне зазначення.
58. Правова охорона комп'ютерних програм.
59. Патентування програмного забезпечення.
60. Правове регулювання "ноу-хау".
61. Детермінації та правовий режим ноу-хау в Україні.
62. Види ноу-хау та форми їх ідентифікації.
63. Охорона нових інноваційних технічних рішень без патентування.
64. Особливості оцінки об'єктів інтелектуальної власності в Україні.
65. Особливості подання заявок на реєстрацію торговельних марок.
66. Звуки як торговельні марки.
67. Авторське право в мережі Інтернет.
68. Історія упаковки та її сучасна охорона як об'єкта інтелектуальної власності.
69. Інтелектуальна власність у сфері нанотехнологій.
70. Практичні аспекти правової охорони нетрадиційних торговельних марок.
71. Охорона товарних знаків в європейському співтоваристві.
72. Практичний підхід до захисту прав інтелектуальної власності засобами масової інформації в Інтернеті.
73. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів.
74. Паризька конвенція про охорону промислової власності.
75. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків.
76. Стан і перспективи розвитку інформаційного забезпечення діяльності у сфері інтелектуальної власності.
77. Питання виявлення плагіату літературного твору.

78. Плагіат в українському інформаційному просторі.
79. Плагіат: неприємна випадковість чи злий намір?
80. Плагіат в умовах інформаційного суспільства: витоки явища, способи попередження та боротьби.

ТЕМИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ РОБІТ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ ЗАЯВОК НА ВИНАХОДИ (КОРИСНІ МОДЕЛІ)

Необхідність створення принципово нових технологій і машин, перехід виробництва аграрної продукції на високі технології, входження держави в систему країн з ринковими відносинами вимагають знань з питань правової охорони і використання інтелектуальної власності, в тому числі, промислової власності.

Сучасний інженер і науковець повинен володіти не тільки глибокими знаннями в галузі науки та техніки, а й основами правової охорони інтелектуальної власності, щоб не віддавати свої науково-технічні досягнення іншим через незнання правил їх оформлення. Тому винахідницька і патентно-ліцензійна робота у ВНЗ є невід'ємною частиною діяльності інженерно-технічних, наукових працівників, аспірантів і студентів в усіх сферах народного господарства.

Вивчення навчальної дисципліни "Основи технічної творчості та патентознавства" на факультеті механізації сільського господарства для підготовки магістрів спеціальності 8.10010203 - "Механізація сільського господарства", передбачає виконання завдання щодо оформлення заявки на винахід чи корисну модель. Об'єкт удосконалення чи розробки студенти приймають на власний розсуд, попередньо узгодивши його із викладачем, або виконують тему за призначенням викладача.

Перелік тем для оформлення заявки на винахід чи корисну модель.

1. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), розпушувача при основному обробітку ґрунту.

2. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), дискової борони при основному обробітку ґрунту.
3. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), культиватора при передпосівному обробітку ґрунту.
4. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), культиватора при міжрядному обробітку ґрунту.
5. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), зубової борони при обробітку ґрунту.
6. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), машини для внесення твердих органічних добрив.
7. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), машини для поверхневого внесення рідких органічних добрив.
8. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), машини для внесення у ґрунт рідких органічних добрив.
9. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), машини для внесення мінеральних добрив.
10. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), зернової сівалки.
11. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), висівного апарата зернової сівалки.
12. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), пневмомеханічного висівного апарата зернової сівалки.
13. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), сошника зернової сівалки.
14. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), сівалки для просапних культур (насіння соняшнику, кукурудзи, сої та ін.).
15. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), картоплесаджалки.

16. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), розсадосадильної машини.
17. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), штангового обприскувача.
18. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), вентиляторного обприскувача.
19. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), косарки для скошування природних чи сіяних трав.
20. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), різального апарата косарки при скошуванні природних чи сіяних трав.
21. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), ротаційно – барабанного різального апарата косарки.
22. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), косарки – плющилки.
23. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), граблів при згрібанні трави.
24. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), прес – підбирача при пресуванні сіна чи соломи.
25. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), пресуючих вальців кормозбирального комбайна.
26. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), подрібнювального апарата кормозбирального комбайна.
27. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), доподрібнювального апарата кормозбирального комбайна.
28. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), заточувального пристрою кормозбирального комбайна.
29. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), жатки кормозбирального комбайна.

30. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), похилого (плаваючого) конвеєра кормозбирального комбайна.
31. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), підбирача зернозбирального комбайна при підбиранні валків.
32. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), молотильного апарата зернозбирального комбайна.
33. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), соломотряса зернозбирального комбайна.
34. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), кукурудзозбирального комбайна.
35. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), качановідокремлювального апарата кукурудзозбирального комбайна.
36. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), очисного апарата кукурудзозбирального комбайна.
37. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), гичкозрізувального апарату гичкозбиральної машини.
38. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), викопувального пристрою коренезбиральної машини.
39. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), очищувального апарату коренезбиральної машини.
40. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), буряконавантажувача очисника.
41. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), картоплекопача.
42. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), сепаруючого конвеєра картоплезбирального комбайна.

43. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), машини для збирання льону – довгунцю.
44. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), машини для збирання конопель.
45. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), машини для збирання капусти.
46. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), машини для збирання столових коренеплодів.
47. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), машини для збирання томатів.
48. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), машини для збирання огірків.
49. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), машини для збирання плодів.
50. Оформлення заявки на винахід (корисну модель) з розробкою чи (удосконаленням), машини для зрубування кущів (кущорізи) і дрібнолісся.

КРИТЕРІЇ ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І УМІНЬ СТУДЕНТІВ

В екзаменаційній відомості підсумкова семестрова оцінка виставляється в національній та європейській системах оцінювання знань і при переведенні оцінки в систему ECTS викладач керується такими співвідношеннями:

Оцінка в національній системі	Оцінка ECTS	Визначення ECTS	Кількість балів з дисципліни
відмінно	A	Відмінно - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	≥90
добре	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю помилок	75-81
задовільно	D	Задовільно – непогано, але із значною кількістю недоліків	66-74
	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-65
незадовільно	FX	Незадовільно – потрібно працювати перед тим, як отримати позитивну оцінку	35-59
	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота	<35

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Романишин, Л. І. Основи технічної творчості : конспект лекцій / Л. І. Романишин. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ Факел, 2008. - 175 с.
2. Косіюк М.М., Черменський Г.П. Основи науково-технічної творчості. – Хмельницький: Поділля, 1998. – 415 с.
3. Гарькавий А.Д., Серeda Л.П., Кузнецов Ю.М. Інтелектуальна власність в аграрному виробництві.-Вінниця: Тірас, 2004.-200с.
4. Кузнецов Ю.М. Основи патентознавства і авторського права. – К.: ТОВ “ЗМОК”- ПП “ГНОЗИС”, 2001.-206с.
5. Сусліков Л.М., Дьордяй В.С. Патентознавство. Навчальний посібник. – Київ: Центр Навчальної літератури, 2005. – 232 с.
6. Патентні дослідження. Методичні рекомендації / За ред. В.Л. Перрова. – К.: Видавничий дім “Ін Юре”, 1999. – 264 с.

7. Драпак Г.М., Скиба М.Є. Основи інтелектуальної власності: Навч. посібник. Видання друге, виправлене. – К.: Кондор, 2007. – 156 с.
8. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: Навч. посібник. Видання друге, перероб. і доп. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 278 с.
9. Мікульонок І.О. Основи інтелектуальної власності: Навч. посіб. – К.: ІВЦ "Видавництво Політехніка", Ліра-К, 2005. 232 с.
10. Лазебний В.С., Розорінов Г.М., Толюпа С.В. Основи інтелектуальної власності. – К.: "Видавництво Ліра-К", 2011. – 160 с.
11. Право інтелектуальної власності України: Конспект лекцій / Авт.: А.В. Крижна, Н.Є. Яркіна; За ред.. В.І. Борисової. – Х.: Нац. юрид. Акад.. України, 2010. – 112 с.
12. Силенко Л.М. Цивільне право України: Ч. 1. Навчальний посібник. - К.: Алерта, 2004. - 328 с.
13. Право інтелектуальної власності. Академ. курс; Підручник для студентів вищих навч. закладів /За ред. д.ю.н. О.П. Орлюк, д.ю.н. О.Д.Святоцького. – К.: Видавничій Дім “Ін Юре”. 2007. – 696 с.
14. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30.- Ст. 141.
15. Україна. Закони. Цивільний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом. На 1 грудня 2011 р. - К.: Паливода А.В., 2011. – 380 с.
16. Закон України „Про внесення змін до деяких законів України з питань інтелектуальної власності” від 21 грудня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України.- 2001. - № 8. - Ст. 37.
17. Закон України "Про власність" від 07.02.1991 р. // ВВР . – 1991. - № 20. – Ст. 249.
18. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. — К.: Ін Юре, 2001.
19. Закон України «Про авторське право і суміжні права» в новій редакції від 11 липня 2001 р // ВВР України. - 1994. - № 13. - Ст. 64.

20. Закон України "Про охорону прав на знаки для товарів та послуг" від 15 грудня 1993 року № 3689-ХІІ (зі змінами та доповненнями) // ВВРУ. – 1994. - №7. Ст.36.
21. Закон України "Про охорону прав на промислові зразки" від 15 грудня 1993 року № 3688-ХІІ //ВВРУ. 1994. №7. – С. 34.
22. Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" від 15 грудня 1993 року № 3687-ХІІ у ред.. від 01.06.2000 р. (зі змінами та доповненнями) // ОВУ. – 2000. - № 26. – С. 1080.
23. Цивільне право України: Підручник : У 2-х кн.. / Д.В.Боброва, О.В. Дзера, А.С. Довгерт та ін; За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової . К., 2001. – С. 575-576.
24. Основи правової охорони інтелектуальної власності в Україні: Підруч. для студ. неюрид. вузів / За заг. ред. О.А Підпригори, О.Д. Святоцького. – К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін. Юре», 2003. – 256 с.

Інформаційні ресурси (спеціалізовані установи, бази даних):

1. Ресурс з питань авторського права та промислової власності / Журнал "Інтелектуальна власність": [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://www.intelvlas.com.ua/>
2. Офіційний веб-портал Державної служби інтелектуальної власності України: [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://www.sdip.gov.ua>.
3. Державне підприємство "Український інститут промислової власності": [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrpatent.org>
4. Державне підприємство "Українське агентство з авторських та суміжних прав": [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://www.uacrr.kiev.ua>
5. Офіційний веб-портал Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності: [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ndiiv.org.ua>
6. Спеціалізована база даних "Винаходи (корисні моделі) в Україні": [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://base.uipv.org/searchINV/>

7. Перелік адрес патентних баз даних, до яких надається безоплатний доступ в Інтернеті: [Електрон. ресурс]. - Режим доступу:
<http://moodle.ipu.kpi.ua/moodle/mod/resource/view.php?id=30390>
8. Федеральная служба по интеллектуальной собственности, патентам и товарным знакам (Роспатент): [Електрон. ресурс]. - Режим доступу:
<http://ru.espacenet.com>
9. Федеральная служба по интеллектуальной собственности (Роспатент): [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://www.rupto.ru>
10. Федеральное государственное бюджетное учреждение "Федеральный институт промышленной собственности": [Електрон. ресурс]. - Режим доступу:
<http://www.fips.ru>